

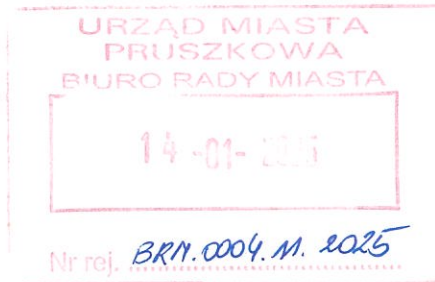
SESYJA RADI 23.01.2025 G

Urząd Miasta Pruszkowa
KOMISJA REWIZYJNA

Pruszków, dnia 14.01.2025 r.

BRM.0012.5.2.2025

Pan
Karol Chlebiński
Przewodniczący Rady Miasta
Pruszkowa

Zgodnie z zapisami w § 42 ust. 1 Statutu Miasta Pruszkowa stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały XXXIII 351 201 Rady Miejskiej w Pruszkowie z dnia 1 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 12985 oraz z 2024 r. poz. 4911), przekazuję z załączeniem protokołów oraz wystąpienie pokontrolne Komisji Rewizyjnej z kontroli przeprowadzonej w Wydziale Finansów i Budżetu Urzędu Miasta w Pruszkowie w dniach od 27 sierpnia 2024 roku do 18 listopada 2024 roku w celu akceptacji w/w dokumentów przez Radę Miasta Pruszkowa.

Przewodniczący Komisji

J. Ruszczyk
Łukasz Ruszczyk

URZĄD MIASTA PRUSZKOWA

ul. Józefa Ignacego Kraszewskiego 14/16
05-800 Pruszków
(+48 22) 735-87-50
mail: rada@miasto.pruszkow.pl

**Komisja Rewizyjna
Rady Miasta Pruszkowa**

BRM.0012.5.22.2024

PROTOKÓŁ KONTROLI

przeprowadzonej w Wydziale Finansów i Budżetu Urzędu Miasta w Pruszkowie.

I. Czas i skład Zespołu Kontrolnego

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 27 sierpnia 2024 r. do dnia 18 listopada 2024 przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Pruszkowa w składzie:

- Dorota Kossakowska - przewodniczący Komisji (do dnia 02.09.2024)
- Łukasz Ruszczyk - przewodniczący Komisji (od dnia 26.09.2024)
- Ewa Nowacka - wiceprzewodniczący Komisji
- Paweł Zagrajek - członek Komisji
- Agnieszka Kostera - członek Komisji
- Katarzyna Włodarczyk - członek Komisji

Podstawą kontroli była Uchwała Rady Miasta Pruszkowa nr LXVIII.812.2023 z dnia 29.12.2023r.

Wydział Finansów i Budżetu Urzędu Miasta Pruszków jest zarządzany przez Naczelnika Wydziału, Pana Łukasza Stępnia.

II. Zakres kontroli

Kontrola objęła następujące zagadnienia:

1. Procedury ewidencji, weryfikacji oraz windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (dal. wywóz śmieci).
2. Procedury ewidencji, weryfikacji oraz windykacji opłaty podatkowej.

III. Materiały zgromadzone w trakcie kontroli

Komisja wystąpiła do Wydziału Finansów i Budżetu o informacje z zakresu:

1. Procedura ewidencji oraz windykacji opłat.
2. Wyjaśnienie procedury wystawiania upomnień i naliczenia należności w przypadku zmiany właścicielskiej nieruchomości.

¹

3. Informacje o zadłużeniu mieszkańców wobec gminy.

4. Informacje uzupełniające.

Do komisji wpłynęły wszystkie wnioskowane informacje, w tym m.in.:

1. Informacje z zakresu procesu weryfikacji oraz windykacji opłat podatkowych i za wywóz śmieci.
2. Sprawozdanie o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych w latach: 2021-2023.
3. Wyjaśnienie do procedury wystawiania upomnień, wyjaśniania zaległości, oraz sposobu naliczenia wysokości podatku od nieruchomości przy zakupie nieruchomości lub wyodrębnieniu mieszkania od Spółdzielni Mieszkaniowej.
4. Struktura zadłużenia wobec miasta na przestrzeni lat 2022-2024 wybrano elementy.

Otrzymane informacje stanowią załączniki do protokołu:

Załącznik Nr. 1 – Obowiązujące procedury

Załącznik Nr. 2 - Informacja z dnia 30.08.2024

Załącznik Nr. 3 – Informacja z dnia 01.10.2024

Załącznik Nr. 4 – Sprawozdania lata 2021-2023

Załącznik Nr. 5 – Informacja z dnia 14.11.2024

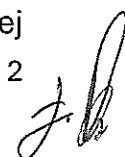
IV. Wnioski z kontroli

W toku kontroli i wobec wyjaśnień, które komisja uzyskała, stwierdzono:

- 1.** Brak sformalizowanych procedur w zakresie windykacji należności podatkowych.

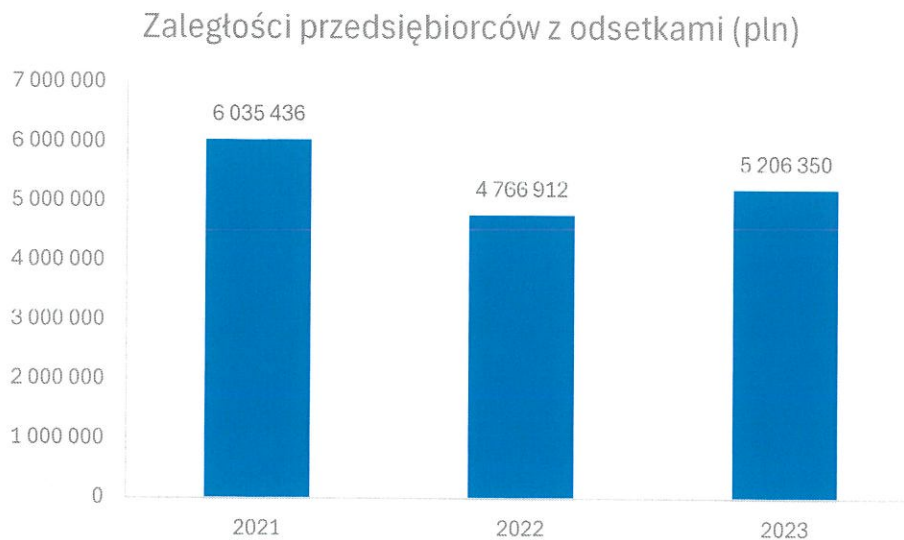
Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika WFIB działania windykacyjne są prowadzone na podstawie przepisów ustaw zawartych w Załączniku nr 1 („Obowiązujące procedury”). Wydział nie posiada jednak spisanych procedur dotyczących windykacji należności w ramach polityki rachunkowości.

- 2.** Przedstawione sprawozdanie (Załącznik Nr 4 – Sprawozdania lata 2021-2023) wykazuje brak znaczącej różnicy w kwocie zaległości przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych w latach 2022-2023. Komisja zwróciła szczególną uwagę na wartość zaległości, których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz. Wartość ta wzrosła z 255 tys. PLN w roku 2022 do 479 tys. PLN w 2023. Świadczy to o negatywnej

zmianie struktury długu wobec gminy oraz zwiększonym ryzyku nieściągalności należnych kwot w przyszłości. Również porównanie struktury innych kategorii zaległości niż wymienione w Zał. Nr 4 z lat 2022-2024 wskazuje na tendencję wzrostową wartości zadłużenia wobec gminy. Powyższe świadczy o niewystarczającej efektywności obecnego systemu windykacji.

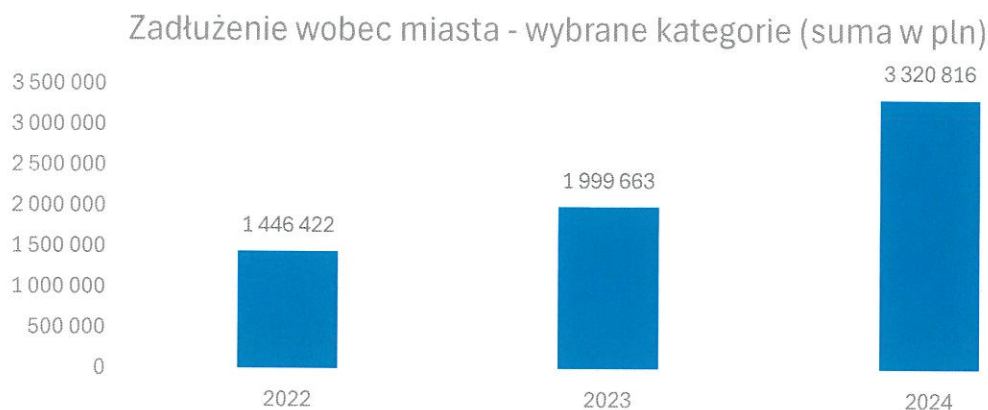
Obrazują to poniższe wykresy i tabele.

Wykres 1 – Suma zaległości przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (PLN) w latach 2021-2023; źródło Zał. Nr 4 - Sprawozdania lata 2021-2023

Struktura zadłużenia (wybrane)	2022	2023	2024
Użytkowanie wieczyste gruntu	20 221,77 zł	35 757,06 zł	36 070,01 zł
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	28 072,23 zł	29 378,23 zł	41 334,81 zł
Podatki os. Fizyczne	73 898,30 zł	323 907,73 zł	801 385,04 zł
Podatki os. prawne	1 012 906,00 zł	926 711,32 zł	1 008 221,10 zł
Odpady komunalne	311 323,23 zł	683 909,13 zł	1 433 804,70 zł
Suma (stan na 14.11.2024)	1 446 421,53 zł	1 999 663,47 zł	3 320 815,66 zł

Tabela 1 – Wartość zadłużenia wobec w latach 2022 – 2024 (wybrane kategorie)

Wykres 2 – Sumaryczna wartość zadłużenia wobec miasta w pln w latach 2022 – 2024; stan na 14.11.2024 (kategorie uwzględnione: Użytkowanie wieczyste gruntu, Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, Podatki os. Fizyczne i os. Prawne, Odpady komunalne)

3. Działania windykacyjne w zakresie wysyłania upomnień zobowiązanemu opiera się wyłącznie na przepisach ustawowych, określonych w ustawie jako obowiązkowe tj. gdy:

- łączna **wysokość** należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia jest **wyższa od dziesięciokrotności kosztów upomnienia** (160 zł),
- okres **do upływu terminu przedawnienia** należności pieniężnej jest **krótszy niż 6 miesięcy**.

Jest to działanie niewystarczające i niewpływające znacząco na polepszenie ściągalności należności, co potwierdzają wnioski z pkt. 2. Komisja zwraca uwagę, że zadłużenie wobec gminy stanowi znaczącą kwotę w przychodach własnych miasta, a polepszenie ich ściągalności ma duże znaczenie dla realizacji budżetu w tym zakresie. Poniższa tabela prezentuje planowane dochody bieżące oraz faktyczną realizację dochodów własnych, których elementem są dochody z zakresu opłat podatkowych i opłat z tytułu za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rok budżetowy	Dochody bieżące - uchwalony plan	Dochody własne - zrealizowane
2024	421 586 422,00 zł	b/d
2023	339 087 698,00 zł	109 444 567,00 zł
2022	349 759 603,00 zł	103 926 876,00 zł
2021	372 624 180,00 zł	98 386 804,00 zł

Tabela 2 – Wartość planowanych w budżecie dochodów bieżących w latach 2021-24, oraz wartość zrealizowanych dochodów własnych; Źródła – sprawozdania roczne z wykonania budżetu oraz Uchwała NR LXXXVII.810.2023 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 28 grudnia 2023 r.

4. Obowiązujący system powiadamiania podatników o należnościach jak i zaległościach jest nieskuteczny. Z dokumentów uzyskanych od naczelnika WFiB informacje płatnikom/podatnikom są przekazywane wyłącznie za pośrednictwem Poczty Polskiej, zaś przy nieudanej próbie doręczenia pisma podatnikowi (awizo) nie podejmuje się dalszych alternatywnych kroków.
5. Brak jednolitego systemu wymiany informacji i danych kontaktowych podatników / płatników pomiędzy wydziałami.

Z wyjaśnień wynika, że wydział działa na podstawie własnej bazy danych, uzupełniając ją na zasadzie każdorazowych zapytań do innych wydziałów.

V. Wnioski i rekomendacje pokontrolne

W wyniku przeprowadzonej kontroli komisja rewizyjna stwierdziła, że należy rozważyć zmiany w zakresie:

- a. Aktualizacji polityki rachunkowości i stworzenie szczegółowych procedur windykacyjnych.
- b. Obniżenie progów zadłużenia, przy których wystawiane są upomnienia.
- c. Stworzenie w UM zgodnie z obowiązującymi przepisami jednolitej bazy podatników oraz systemu wymiany informacji pomiędzy wydziałami.
- d. Wdrożenia dodatkowych kanałów komunikacji z podatnikami celem udzielania podatnikom informacji o stanie konta podatkowego i wysokości należności / zobowiązań np. e-mail, sms.
- e. Wdrożenia procesu informowania o wysokości salda należności płatnika/podatnika wobec gminy np. poprzez umieszczenie Informacji o stanie konta na zawiadomieniu o wysokości podatku od nieruchomości w danym roku rozliczeniowym.
- f. Zwiększenia skuteczności kontaktu, np. poprzez wdrożenie obowiązkowego kontaktu telefonicznego z płatnikiem / podatnikiem w przypadku braku odbioru pisma kierowanego za pośrednictwem Poczty Polskiej
- g. Zakupu i wdrożenia zintegrowanego systemu finansowo-księgowego z modułem windykacyjnym.

Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej

Łukasz Ruszczyk

Pruszków, 2024-11-18

**Komisja Rewizyjna
Rady Miasta Pruszkowa**

BRM.0012.5.23.2024

Sz. Pan
Piotr Bąk
Prezydent Miasta Pruszkowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 18 a ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) oraz Uchwały Rady Miasta Pruszkowa nr LXVIII.812.2023 z dnia 28 grudnia 2023 r., Komisja Rewizyjna Rady Miasta Pruszkowa przeprowadziła planowaną kontrolę w Wydziale Finansów i Budżetu Urzędu Miasta w Pruszkowie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Komisja Rewizyjna wnosi następujące zastrzeżenia i uwagi:

1. brak sformalizowanych procedur w zakresie windykacji należności podatkowych,
2. system windykacji jest niewystarczająco efektywny,
3. brak jednolitego systemu wymiany informacji i danych kontaktowych podatników/płatników pomiędzy wydziałami.

Wnioski:

Należy rozważyć:

1. zmiany w zakresie aktualizacji polityki rachunkowości z uwzględnieniem stworzenia indywidualnych procedur dla poszczególnych procesów windykacyjnych,
2. zastosowanie niższych progów zadłużenia niż wymagane ustawą przy wystawianiu upomnień,
3. stworzenie w UM zgodnie z obowiązującymi przepisami jednolitej bazy podatników oraz systemu wymiany informacji między wydziałami UM,
4. wdrożenie dodatkowych kanałów udzielania podatnikom informacji o stanie konta podatkowego i wysokości należności / zobowiązań np. e-mail, sms,
5. wdrożenie procesu informowania o wysokości salda należności płatnika/podatnika wobec gminy np. poprzez umieszczenie informacji o stanie konta na informacji o wysokości podatku od nieruchomości w danym roku rozliczeniowym,
6. wdrożenie obowiązkowego kontaktu telefonicznego z płatnikiem/podatnikiem w przypadku braku odbioru pisma kierowanego za pośrednictwem Poczty Polskiej,
7. zakup i wdrożenie zintegrowanego systemu finansowo księgowego z modułem windykacyjnym.

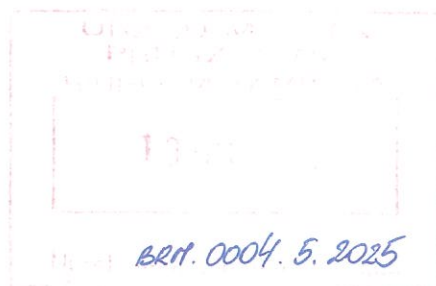
Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej

Łukasz Ruszczyk

Pruszków, 09.01.2025 r.

WFB. 3222.2.1.2025

**Komisja Rewizyjna
Rady Miasta Pruszkowa**

Wyjaśnienie do protokołu kontroli z dnia 18 listopada 2024 r.

Odnosnie wniosków z kontroli:

Ad 1) Brak sformalizowanych procedur w zakresie windykacji należności podatkowych.

Aktualnie prowadzone są prace przygotowawcze w sprawie wdrożenia procedur w zakresie windykacji należności podatkowych. Na ten moment podejmowane są działania zmierzające do wyegzekwowania zaległości zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz z należytą starannością.

Ad 2) Komisja zwróciła szczególną uwagę na wartość zaległości, których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz.

Zaległościach, których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz, wystawione są tytuły wykonawcze, które skierowane zostały do Urzędów Skarbowych oraz dodatkowo, na części spraw, należności zabezpieczone są poprzez wpis hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych. Wzrost kwoty zadłużenia nie wynika z braku podjętych działań windykacyjnych, lecz z sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie, która to znacząco wpłynęła na sytuację finansową osób fizycznych oraz osób prawnych. Dodatkowo należy nadmienić, iż Urzędy Skarbowe po kilku latach umarzają postępowanie egzekucyjne, z uwagi na bezskuteczność. Podejmowane próby wyegzekwowania należności są bezskuteczne. W większości przypadków, mamy do czynienia z brakiem środków pieniężnych na kontach bankowych oraz

brakiem majątku ruchomego oraz nieruchomości. Coraz więcej przeprowadzanych jest licytacji nieruchomości przez Komorników Sądowych oraz został odnotowany większy wpływ spraw związanych z przeprowadzeniem przez Syndyk Masy Upadłościowej postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego wobec Podatnika.

Jak wiadomo w przypadku postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego Naczelnik Urzędu Skarbowego zawiesza postępowanie egzekucyjne, a wierzyciel nie może na ten czas podejmować innych kroków, celem wyegzekwowania zaległości. Bardzo często, w wyniku postępowania restrukturyzacyjnego i zatwierdzenia układu, wierzyciel nie otrzymuje zwrotu żądanej kwoty zaległości.

Powyższe czynniki wpływają na brak możliwości wyegzekwowania należności od dłużnika. Ponadto, coraz więcej do Prezydenta Miasta Pruszkowa wpływa wniosków od Podatników, celem umorzenia zaległości albo rozłożenia ich na raty. To wszystko sprawia, że w wyniku pogarszającej się sytuacji finansowej Podatników, jest coraz trudniej prowadzić skuteczną egzekucję.

Ad 3) Działania windykacyjne w zakresie wysyłania upomnień zobowiązanemu, opierają się wyłącznie na przepisach ustawowych tj.

- łączna wysokość należności pieniężnej, odsetek i kosztów upomnienia jest wyższa od dziesięciokrotności kosztów upomnienia (160,00 zł)
- okres upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Należy wyjaśnić, iż w przypadku, gdy Podatnik nie wpłaca w terminie należności podatkowej za rok bieżący i poprzedzający ten rok, wówczas wystawiane jest upomnienie nawet poniżej kwoty 160,00 zł. Należy przy tym nadmienić, że w przypadku nieuregulowania należności w terminie 7 dni od daty doręczenia upomnienia, zostaje wszczęte postępowanie egzekucyjne w celu ściągnięcia w/w należności.

W przypadku wystawienia tytułu wykonawczego powstaje m.in. obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych, w tym:

- opłaty manipulacyjnej w wysokości 100,00 zł. oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego,
- opłaty egzekucyjnej naliczonej od wyegzekwowanych lub zapłaconych środków

URZĄD MIASTA PRUSZKOWA

ul. Józefa Ignacego Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
e-mail: prezydent@miasto.pruszkow.pl tel. (+48 22) 735 87 77

pieniężnych organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi, o której mowa w art. 64 § 4 lub 5 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 poz. 2505 ze zm.),

- wydatków egzekucyjnych poniesionych przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego,
- opłaty za czynności egzekucyjne.

Powyższe koszty egzekucyjne nalicza Urząd Skarbowy, które zgodnie z art. 64 c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 poz. 2505 ze zm.) obciążają Podatnika. Natomiast zgodnie z art. 64c § 3 w/w ustawy, wierzyciel pokrywa koszty egzekucyjne, jeżeli m.in.:

1) nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego.

Zatem przy zaległości np. 50,00 zł., Referat ds. windykacji rozważa zasadność podjęcia dalszych działań windykacyjnych. Powyższe koszty mogą być niewspółmierne do ewentualnego zaspokojenia wysokości zaległości podatkowej.

Ad 4) Obowiązujący system powiadamiania podatników o należnościach jak i zaległościach jest nieskuteczny.

Wydział Finansów i Budżetu informuje, że decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości jak i upomnienia wysyłane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na chwilę obecną brak jest możliwości powiadamiania Podatników o należnościach i zaległościach podatkowych za pomocą systemu teleinformatycznego czy komunikatów sms owych. W wielu przypadkach Referat ds. windykacji podejmuje liczne próby kontaktu telefonicznego z Podatnikiem, ale fizycznie nie jest to możliwe przy takiej ilości dłużników oraz ograniczonych możliwościach systemowych.

Przykładowo na dzień protokołu z kontroli tj. 18.11.2024 r.

- z tytułu podatku od nieruchomości - ilość kont, na których widnieją dłużnicy: 5 675, w tym na koncie może być zapisanych od jednego do kilkunastu współwłaścicieli;
- z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi – ilość kont: 2038.

URZĄD MIASTA PRUSZKOWA

ul. Józefa Ignacego Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
e-mail: prezydent@miasto.pruszkow.pl tel. (+48 22) 735 87 77

Na ten moment prowadzone są działania, w celu wdrożenia procedury i systemu informowania Podatników za pomocą środków teleinformatycznych i komunikacyjnych.

Ad 5) Brak jednolitego systemu wymiany informacji i danych kontaktowych podatników/płatników pomiędzy wydziałami.

Referat ds. windykacji wyjaśnia, że stara się w miarę wewnętrznych możliwości współpracować z innymi wydziałami.

Jednakże, obowiązujące przepisy prawa uniemożliwiają pozyskać nam z bazy tut. Urzędu np. aktualne dane identyfikacyjne Podatnika, który zamieszkuje poza granicami Pruszkowa. Musimy sporządzić wniosek do innej Gminy o udostępnienie danych. Takie czynności wydłużają proces podejmowania działań windykacyjnych a które są konieczne w dalszym etapie postępowania.

Reasumując, Referat ds. windykacji, pomimo braku wewnętrznych procedur, podejmuje działania zmierzające do wyegzekwowania zaległości, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz możliwościami systemowymi.

PREZYDENT
MIASTA PRUSZKOWA
Piotr BAK

URZĄD MIASTA PRUSZKOWA

ul. Józefa Ignacego Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
e-mail: prezydent@miasto.pruszkow.pl tel. (+48 22) 735 87 77